

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU

2021 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	9
7.	DENETİM BULGULARI.....	9

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2020-2021 Yılları Bütçe Gelirleri Tahmin Ve Gerçekleşme Rakamlarının Karşılaştırılması	4
Tablo 2: 2021 Yılı Yütçe Giderleri Gerçekleşme Oranları	4

KISALTMALAR

KHK: Kanun Hükmünde Kararname

KİK : Kamu İhale Kurumu

SGK : Sosyal Güvenlik Kurumu

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Gider Taahhütleri Hesabının Gerçeği Yansıtması
2. Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Alımlarda Yasaklılık Teyidinin Yapılmaması

---

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasanın 134 üncü madde hükmüne uygun olarak çıkarılan 11.08.1983 tarihli ve 2876 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanunu ile bu Kanun'un 97'inci, 101 inci ve 103 üncü maddeleri hariç diğer maddelerini iptal eden, 11.10.2011 tarihli ve 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ve de 2.7.2018 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Yüksek Kurumun kuruluş, görev, yetki ve sorumlulukları düzenlenmiştir.

664 sayılı KHK'nın 3'üncü maddesinde Yüksek Kurumun faaliyet alanı ve görevleri aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

Türk dili, tarihi, kültürü ve bütün yönleriyle Atatürk ve eseri üzerinde sosyal ve beşerî bilimler bütünlüğü içinde bilimsel araştırmalar yapmak, yaptırmak ve bu konularda seminer, sempozyum, konferans ve benzeri ulusal ve uluslararası etkinlikler düzenlemek, yayımlar yapmak ve bu alandaki çalışmalarını desteklemek,

Sosyal ve beşerî bilimler alanında özgün bilgi üretimi için ortamlar hazırlamak, bu çerçevede bütünlük bilimsel sistemi kurmak, araştırma ve geliştirme faaliyetlerini desteklemek, eşgüdüm sağlamak, izlemek,

Milletimizin sosyal ve kültürel gelişmesine katkı sağlayacak alanlarda bilimsel araştırmalar yapmak, yaptırmak ve bu alanda yapılan çalışmalara destek vermek,

Milli kültürümüzün ve diğer kültürlerin klasikleşmiş bilim ve düşünce eserlerinin günümüz Türkçesine çevrilmesini, basılmasını ve yayımlanmasını sağlamak,

Görev alanı kapsamında ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşların bilimsel çalışmalarını ve bu alandaki gelişmelerle ilgili yayınlarını takip etmek, gerekli görülenleri tercüme ettirerek basılmasını ve yayımlanmasını sağlamak,

Mevzuatla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

664 sayılı KHK'nın "Teşkilat" başlıklı 4'üncü maddesinde, Yüksek Kurumun teşkilat yapısının, Yüksek Danışma Kurulu, Yönetim Kurulu, Başkanlık, Kurumlar ve hizmet birimlerinden oluştuğu ifade edilmiştir. Başkanlık, Yüksek Kurum Başkanı, iki başkan yardımcısı ile hizmet birimlerinden oluşur. Bilimsel Çalışmalar Koordinasyon Dairesi Başkanlığı, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, ve Hukuk Müşavirliği olmak üzere dört hizmet birimi bulunmaktadır.

Kurumun merkezi Ankara'da olup, taşra teşkilatı bulunmamaktadır.

Yüksek Kurum Başkanlığına tahsis edilen 190 adet kadronun 80 adedi dolu olup, başkan başkan yardımcısı, uzman ve uzman yardımcıları ile diğer idari personele tahsis edilmiş kadronun % 42,10'u kullanılmaktadır.

Yüksek Kurum ve bünyesinde yer alan Kurumların bilişim hizmetlerini yürütmek üzere Hazine ve Maliye Bakanlığından 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 6'ncı maddesi gereği 12 adet sözleşmeli bilişim uzmanı kadrosu alınmıştır. Bu kapsamda 6 bilişim personeli, 657 sayılı Kanun'un 4/b bendi kapsamında 1 doktor, 1 teknisyen Kurumda görev yapmaktadır.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 23'üncü maddesi doğrultusunda Yüksek Kurumda 30 kişi sürekli işçi kadrosunda istihdam edilmektedir. Bu personelden 14 kişi Yüksek Kurum bünyesinde yer alan Kurumlarda görev yapmaktadır. Yüksek Kurum bünyesinde yer alan Kurumlarda işçi kadrosu ile çalışan 2 personel de Yüksek Kurumda görev yapmaktadır.

Sonuç olarak Yüksek Kurumda 70 memur, 8 sözleşmeli, 24 geçici personel ve 18 sürekli işçi olmak üzere toplam 120 personel görev yapmaktadır.

664 sayılı KHK'nın "Kurumlar" kenar başlıklı 8'inci maddesinde; Atatürk Araştırma Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu ve Atatürk Kültür Merkezi başkanlıklarının, Yüksek Kurumun kuruluşuna dâhil olan Kurumlar olduğu belirtilmiş; ancak Kurumların ayrı kamu tüzel kişiliğine sahip oldukları, hizmet ve görevlerini mevzuat hükümleri ile Yönetim Kurulunca belirlenen ilke, politika ve stratejiler doğrultusunda Yüksek Kurum Başkanlığının gözetim, denetim ve eşgüdümünde yerine getirecekleri hüküm altına alınmıştır.

Yine 664 sayılı KHK'nın 1. ve 22'nci maddeleri uyarınca; Cumhurbaşkanının görevlendireceği bakana bağlı Yüksek Kurumun görev, yetki ve sorumluluk alanına giren ve önceden kanunla düzenlenmiş konularda yapmış olduğu idari düzenlemeler ilgili Bakanın (Kültür ve Turizm Bakanı) onayıyla yürürlüğe girmektedir.

664 sayılı KHK'nın "İşbirliği" kenar başlıklı 21'inci maddesinde; Yüksek Kurum ve bağlı Kurumların, görevleri çerçevesinde yükseköğretim kurumları, araştırma merkezleri ve uluslararası kurumlar dâhil tüm ilgili kurum ve kuruluşlarla Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre işbirliği yapabilecekleri, ortak projeler hazırlayıp uygulayabilecekleri; ayrıca Yüksek Kurum ve bağlı Kurumların, millî savunma ve millî güvenliğe ilişkin hususlar saklı kalmak kaydıyla, görev alanıyla ilgili olarak gerekli gördüğü bilgileri bütün kamu kurum ve kuruluşlarından ve diğer gerçek ve tüzel kişilerden ilgili Bakan aracılığıyla isteyebilecekleri; Kendilerinden bilgi istenen bütün kamu kurum ve kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzel kişilerin ise bu bilgileri zamanında ve eksiksiz vermekle yükümlü oldukları; Bu şekilde elde edilen bilgilerden ticarî sır niteliğinde olanların gizliliğinin korunacağı, hüküm altına alınmıştır.

Kurumun:

Gözetim nedeniyle Cumhurbaşkanlığı,

Bağlı olması nedeniyle ilgili Bakanlık,

Bütçe uygulamaları ve Performans Bütçe konusunda Hazine ve Maliye Bakanlığı,

Stratejik Plan, Performans Programı uygulamaları, personel kadroları ve bildirimler nedeniyle Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı,

Bilimsel çalışmalar ve Kurum başkanlığı görevi nedeniyle Üniversiteler,

İle ilişkisi bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Atatürk Kültür , Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi olup, bu Kanuna ekli II sayılı cetvelin "B-Özel Bütçeli Diğer İdareler" bölümünde yer almaktadır. Kurumun 664 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 26'ıncı maddesinde gelir kaynakları:

a) Genel bütçeden yapılacak yardımlar,

- b) Her türlü bağış, yardım ve vasiyetler,
- c) Yüksek Kurumun ve merkez başkanlıklarının gelirlerinin değerlendirilmesinden elde edilen gelirler,
- ç) Diğer gelirler,
- Olarak belirtilmiştir.

2021 yılı gelirleri; 19.978.000,00 TL hazine yardımı, 19.051,00 TL teşebbüs ve mülkiyet geliri, 32.731,00 TL diğer gelirler olmak üzere toplam 20.029.782,00 TL'dir. Bir önceki yıla göre gelir karşılaştırması aşağıdaki tabloda gösterildiği şekildedir.

Tablo 1: 2020-2021 Yılları Bütçe Gelirleri Tahmin Ve Gerçekleşme Rakamlarının Karşılaştırılması

EKO. KOD.	Açıklama	2020 Yılı		2021 Yılı	
		Planlanan Gelir(TL)	Gerçekleşen Gelir(TL)	Planlanan Gelir(TL)	Gerçekleşen Gelir(TL)
3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	10.000,00	20.639,00	18.000,00	19.051,00
4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	15.581.000,00	16.487.000,00	18.884.000,00	19.978.000,00
5	Diğer Gelirler	19.000,00	15.523,00	16.000,00	32.731,00
9	Ret ve İadeler	0,00	0,00	2.000,00	0,00
Genel Toplam		15.610.000,00	16.523.162,00	18.920.000,00	20.029.782,00

2021 yılında, Kuruma Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 18.920.000,00.-TL ödenek tahsis edilmiş olup, yıl içerisinde eklenen ve aktarılan ödenekler ile toplam ödenek 20.113.000,00 TL olmuştur. Aşağıdaki tabloda görüleceği üzere 2021 yılı harcama toplamı 19.582.000, 00 TL olup ödeneğin %97'si kullanılmıştır.

Tablo 2: 2021 Yılı Yütçe Giderleri Gerçekleşme Oranları

Eko. Kod.	Açıklama	Başlangıç Ödeneği(TL)	Eklenen Ödenek(TL)	Tenkis Edilen Ödenekler (Düşülen)(TL)	Toplam Ödenek(TL)	Harcama(TL)	Gerçekleşme Oranı
1	Personel Giderleri	10.689.000,00	1.997.000,00	1.050.000,00	11.636.000,00	11.452.000,00	98
2	SGK Devlet Primi Giderleri	1.914.000,00	356.000,00	210.000,00	2.061.000,00	1.998.000,00	97
3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	4.301.000,00	161.000,00	62.000,00	4.400.000,00	4.268.000,00	97

5	Cari Transferler	1.016.000,00	0,00	0.00	1.016.000,00	991.000,00	98
6	Sermaye Giderleri	1.000.000,00	413.000,00	413.000,00	1.000.000,00	873.000,00	87
Toplam		18.920.000,00	2.927.000,00	1.735.000,00	20.113.000,00	19.582.000,00	97

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Atatürk Kültür,Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığı 5018 sayılı Kanuna tabi olup bu Kanuna ekli II sayılı cetvelin "B-Özel Bütçeli Diğer İdareler" bölümünde yer almaktadır. Kurum Bütçesinin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesindeki Devlet Muhasebesi Bilişim Sisteminde yürütülmektedir. Faaliyetlerin gerçekleştirilmesi sırasında yıl içinde tahakkuk ettirilen tüm ödeme emri belgeleri Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilgi sistemine girilmiştir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup, denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli .

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde

---

---

zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 65 inci maddesi gereğince Yüksek Kuruma üç adet iç denetçi kadrosu ihdas olunmuştur.

İç kontrol sistemi yıllık olarak değerlendirilmekte ve üst yöneticiye raporlama yapılmaktadır. Mali işlemler İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Birimince yapılmaktadır. Limiti aşan tüm taahhüt ve sözleşme tasarılarının ön mali kontrolü Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı tarafından gerçekleştirilmektedir.

2019–2023 yıllarını kapsayan Stratejik Plan hazırlanırken tüm birimlerin katılımı sağlanmıştır. Stratejik Plan ve Performans Programı ve Faaliyet Raporları ayrıca web sitesinde yayınlanmaktadır. Kurumda 1 İç Denetçi mevcut olup, iki iç denetim raporu incelenmiştir.

Kamu İdaresinin iç kontrol sisteminin değerlendirilmesi sonucunda;

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumlulukların açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirildiği,

İş akış süreçlerinin belirlendiği,

Yetki devirleri ve sınırlarının yazılı olarak belirlendiği,

Yapılan görevlendirmelerde görevler ayrılığı ilkesinin dikkate alındığı,

Kamu İç kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planının, Kamu İç kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planına uygun olarak hazırlandığı,

"Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapıldığı,

Personelin işe alınması, yer değiştirilmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikasının düzenlendiği ve kurum çalışanlarına duyurulduğu,

Hassas görevlere ilişkin prosedürlerin belirlendiği,

Kurumda ihtiyaç analizine dayalı hizmet içi eğitim planlamasının yapıldığı,

2019-2023 yılları Stratejik Planın idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlandığı,

2021 Yılı Performans Programının içerik olarak mevzuata uygun hazırlandığı ve Kurum bütçesinin performans hedefleri ve faaliyetlerle ilişkilendirildiği,

Kurumsal ve iç kontrol risklerinin personelin katılımıyla belirlendiği,

Risklerin gerçekleşme ihtimali-olası etkisi belirlenerek önem düzeyine karar verildiği,

Belirlenen her bir kontrol faaliyetinin uygulanması için sorumluların belirlendiği,

Ön mali kontrol sisteminin, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak kurulduğu,

Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkanı sunacak bir yönetim bilgi sisteminin olduğu,

Faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlandığı, Faaliyet sonuçları ile değerlendirmelerin idare faaliyet raporunda gösterildiği,

Performans Programı ve faaliyet raporunun kurumun web sitesinde yayınlandığı,

Kurumda veri kayıt ve dosyalama sisteminin mevcut olduğu,

Mevcut bilgi yönetim sistemleri bilgi güvenliğini ve yedekleme gerekliliklerini sağlayacak şekilde dizayn edildiği,

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği,

Tüm birimlerin iç kontrol sistemini yılda en az bir kez değerlendirdiği ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporladığı,

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, bu raporları değerlendirerek üst yöneticinin onayına sunduğu,

Üst yöneticinin onayladığı değerlendirme raporunda yer alan iç kontrol bileşenlerine ilişkin tespit edilen yetersizlikleri gidermek üzere çalışma yapıldığı,

İç denetçi sayısının, iç denetim fonksiyonun etkin yerine getirilebilmesi için yeterli olduğu,

İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmalarını tamamladığı,

Üst yönetici ve harcama birimleri iç kontrol güvence beyanının imzalandığı görülmüştür.

Buna göre, iç kontrol sistemi ve kurumsal risk yönetiminin, üst yönetim ve kurum personeli tarafından sahiplenildiği anlaşılmaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığının 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Gider Taahhütleri Hesabının Gerçeği Yansıtması

Bilanço ve mizanda 920 Gider Taahhütleri Hesabı ve 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı yer almakla birlikte bu hesaplarla ilgili rakamların güncel olmadığı, geçmiş dönemlere ait olduğu, esasen birkaç yıldır fiilen kullanılmadıkları görülmüştür.

Merkezî Yönetim Muhasebe Yönetmeliği 472'nci maddesinde; *“(1) Gerek yılı için geçerli, gerekse ertesi malî yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen gider taahhütleri, bunlara yapılan ilaveler ve fiyat farkı tutarları ile taahhüdün yerine getirilmesi dolayısıyla nakden veya mahsuben yapılan hakediş ödemeleri ve bu ödemelerden yapılan kesintiler, taahhüt tutarından yapılan eksiltmeler, kısmen veya tamamen bozulan sözleşmelere ilişkin taahhütler ve diğer bilgiler “Taahhüt Kartı”na (Örnek:44) kaydedilir.”* hükmü yer almaktadır.

Maddenin takip eden bentlerinde de girişilen taahhütlere ilişkin diğer işlem ve kayıtlar düzenlenmektedir. İhale ya da doğrudan temin yöntemi ile veya protokol ile herhangi bir gider taahhüdünde bulunulmuşsa söz konusu hesaplarda izlenmesi gerekmektedir.

Yukarıdaki düzenlemelere aykırı olarak, söz konusu hesaplara dönem içi girişilen taahhüt tutarlarının kaydedilmemesi, geçmiş dönemlerden gelen ve ödemesi tamamlanmış tutarların kapatılmaması nedeniyle mali tablolarda hataya neden olunmuştur.

920 Gider Taahhütleri Hesabı ve 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı 3.272.466,20 TL olarak mizanda yer almakta ancak gerçek durumu yansıtılmamaktadır. İlgili mevzuat gereği söz konusu hesapların güncel bir şekilde kullanılması gerekmektedir.

Kurum 2022 yılının başından itibaren taahhüt hesaplarını kullanmaya başlamıştır.

BULGU 2: Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Alımlarda Yasaklılık Teyidinin Yapılmaması

Kurumun 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22/1-d maddesi kapsamında gerçekleştirdiği bazı alımlarda, alım yapılan gerçek veya tüzel kişinin yasaklı olup olmadığının teyit edilerek arşivlenmediği görülmüştür.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Teyit işlemleri" başlıklı 30.5 maddesinin dördüncü fıkrasında;

"4734 sayılı Kanununun 22 nci maddesi uyarınca doğrudan temin yoluyla alım yapılması halinde alım yapılacak kişi ya da firmanın ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı teyit ettirilmeyecektir. Ancak, anılan Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen parasal limit dahilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kurumun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi ve yasaklı olduğunun belirlenmesi durumunda, söz konusu kişiden alım yapılmaması gerekmektedir." hükmü yer almaktadır.

Kamu İhale Genel Tebliği'ne göre, yasaklı listesinde bulunan gerçek veya tüzel kişilerden mal alımı yapılmaması gerektiğinden alım yapılacak olan gerçek veya tüzel kişinin ilgili internet sayfasında yasaklılar kısmında olup olmadığının sorgulaması yapılmalıdır.

4734 sayılı Kanun'un 22/1-d maddesi kapsamında Kurum harcama birimince doğrudan temin yoluyla yapılan ancak sözleşme düzenlenmeyen alımlarda "yasaklılık teyidi"nin KİK(Kamu İhale Kurumu) internet sayfasından yapılarak, yasaklılar listesinde ismi bulunmayan gerçek/tüzel kişi ile ilgili bilgilerin yer aldığı sayfanın bir nüshasının doküman alınmak suretiyle işlem dosyasına arşivlenmesinin yapılmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında ihtiyaç teminlerinde, yüklenici ile sözleşme düzenlenip düzenlenmeyeceğine bakılmaksızın alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin yasaklılık sorgulamasının yapılarak teyit belgesinin dosya evrakına arşivlenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Kurum tarafından yasaklılık teyitleri 2022 yılı itibariyle ilgili evrakın altına eklenmeye başlanılmış olup, bu kapsamda yasaklılık teyitlerin arşivlenmesinin söz konusu teyitlerin yapıldığını gösteren belge niteliğinde olduğu değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>